

Hvordan gjør vi fremtidens beslutningstakere i stand til å skire en bærekraftig utvikling?

KURSLEDERE:

Helene Bakke Oudenstad fra Skogkurs

Christian Espegren fra Skogselskapet i Agder

Program for kurset

- Presentasjon av kursholdere
- Definisjonen på bærekraftig utvikling
- Hvilke begreper må vi kunne
- Hva er livstil?
- Oppgave om livstil
- Oppgave om bærekraftig utvikling
- De tre delene av bærekraftig utvikling.
- Oppgaver bærekraftig utvikling
- Sammenhengen mellom bærekraftig utvikling og skog.
- Oppgaver fra skoleprogrammet «Forbrukermakt og bærekraft»
- Oppgaver fra skoleprogrammet «Skogens rolle i et bioøkonomisk samfunn».

12:00-13:00 Pause

Her ser du et lite stykke av Norge

Vår oppgave er:

Forvalte dette området slik at også fremtidige generasjon kan nytte denne ressursen.

Hva er viktig å lære barna?

At bærekraftig utvikling handler om å

- Tenke først
- Ta riktige valg
- Oppleve glede og inspirasjon ved å bidra til riktig utvikling

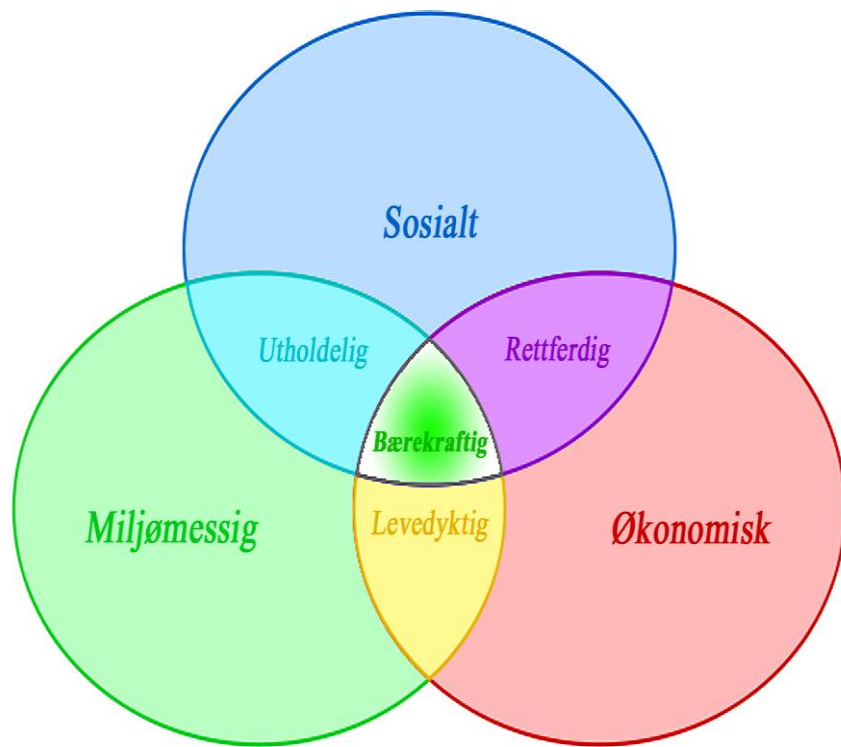

Definisjon

Bærekraftig utvikling er en samfunnsutvikling som møter dagens forbruksbehov uten å forringe mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine forbruksbehov.

En tegning av bærekraftig utvikling

Viktige begreper

- Forbruk
- Ressurs
- Sosiale forhold
- Økonomi
- Miljøet

Vår livsstil

Det store spørsmålet?

- Fører din livsstil til unødig utslipp av CO₂?

Oppgave 1

Du har fått utdelt et ark med 7 bilder som er relatert til livstil.

Du får nå anledning til å sette kryss ved to bilder som du mener beskriver din livstil godt.

Hva er livsstil?

Trafikk

Fornøyer

Elektronisk utstyr

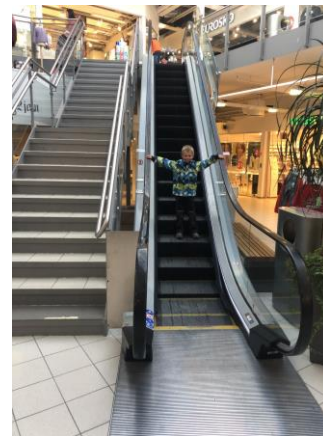
Fritidsaktiviteter

Maten vi spiser

Energiproduksjon

Handling

Oppgave 2

Du får nå 1 minutt på å tenke over begrepet bærekraftig utvikling.
Hva tenker du da?

Mange tenker:

**Bærekraftig utvikling vil redusere
livskvaliteten min!**

Målet med dette kurset er å skape forståelse for at;

Bærekraftig utvikling betyr at vi må
tenke og handle annerledes

ikke
å slutt med alt vi synes bra for oss.

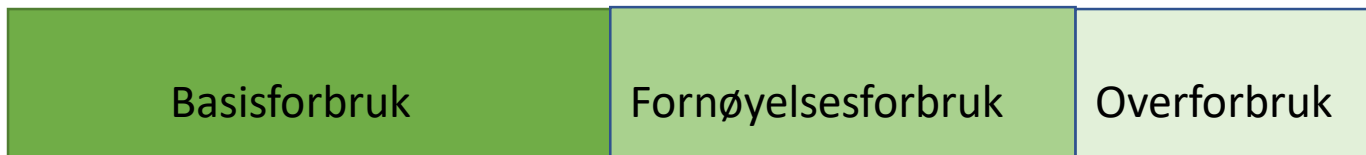
Bærekraftig utvikling krever kunnskap om disse begrepene

- Forbruk
- Ressurs
- Sosiale forhold
- Økonomi
- Miljøet

Hva er forbruk?

Vi må kutte forbruket i riktig retning.

Mat
Klær
Husrom osv.

Ferie
Kjøp av ting vi
ønsker å bytte ut.

Ting vi bruker
uten å vite om
det.

Tema. Forbruk

- Oppgave 1

Velg en helt vanlig skoledag.

Hva har du brukt fra du stod opp til du kom på skolen?

Var noe av det du brukte laget, av ressurser fra skogen?

Tips! Alternative ressurser, jord, vann, energi.

Tema. Forbruk

Jeg har reist for å kunne komme til dette kurset. Beskriv den reiseruten dere tror jeg har tilbakelagt?

Her har du litt fakta:

- Jeg har reist fra Ringsaker
- Jeg familie, to barn i 2 og 3 trinn og en mann
- Jeg bor på gård.
- I løpet av 18. oktober skal jeg holde kurs og stå på stand på Sørlandske lærerstevne

Løsningen

Bil- Tog- Drosje

Fordeler

- ✓ Kunne dra rett fra jobb
- ✓ Kan jobbe på toget
- ✓ Mat og drikke er tilgjengelig
- ✓ Miljøvennlig

Ulemper

- ✓ Tar 3 timer ekstra
- ✓ Koster 500 kr mer

Bil-Tog- Fly- Drosje

- ✓ Billigste løsning
- ✓ Sparer 3 timer
- ✓ Kunne dra rett fra jobb

Ulemper

- ✓ Mye venting
- ✓ Kan ikke jobbe i lengre perioder
- ✓ Lite miljøvennlig

Tema: Sosiale forhold

Utstyr: Mobiltelefon

Tenk tilbake på dagen i går og tida fra du kom hjem fra skolen til du la deg. Svar på følgende spørsmål:

Hvor mange timer brukte du mobiltelefonen?

Hva brukte du den til?

Hvis du brukte den på sosiale medier hvor langt var det mellom deg og de du snakket (skrev) med.

Kunne du snakket med dem på en annen måte?

Vi må med jevne lade mobilen vår. Hvor kommer strømmen fra?

Hvordan lages den strømmen?

Tema: Økonomi

Hver gruppe får utdelt 50 kr.

Sammen skal du sette opp en liste, handle inn og lage middag til gruppa. Måltidet skal oppfylle følgende krav:

- Alle råvarene som er kjøpt inn skal inngå i matretten
- Der skal lage passende mengde mat slik at man unngår rester
- Hvis det blir igjen råvarer skal gruppa komme med forslag på hvordan man skal oppbevare råvarene til en senere anledning
- Lag en liste over det som ble igjen og sette opp liste over følgende:
 - Hvor skal varen oppbevares?
 - Hvor lenge dere tror varen holder seg før den blir dårlig?
 - Kom med forslag på første måltid som varen kan brukes?
 - Hva vil du lage av «resten» som ble igjen?

Denne varen ble igjen	Hvor skal den lagres	Hvor lengde trod du den holde seg	Når kan resten brukes og hva kan den brukes til
Farse	Kjøleskap	1 dag	Lunsj. Kjøttboller i suppe
Poteter	Kjølig	1 mnd	Neste potet middag
Ketsjup	Kjøleskap	1 år	Neste middag
Kokt pasta	Kjøleskap	Maks 1 døgn	Lunsj
½ av Toro kjøttkakesaus	I matskapet	1 mnd	Neste kjøttkakemiddag.

Tema: Økonomi

- Klassene skal gå sammen i grupper og lage en egen utgave av brettspillet monopol basert på ressursene i nærmiljøet.

Innhold: Tegne spillebrettet

Verdsette eiendommer

Lage forflytningskort

Tema Miljø

Hvordan oppstår søppel?

- Ta en runde på skolen og samle inn all søppel som ligger utenfor søppelkassene. Som søppel regnes også skrivepapir som ligger igjen på pulter.
- Sorter søpla og prøv og finn ut årsaken til at det har blitt søppel. Her kommer noen forslag:
 - ✓ Produktet er opp brukt
 - ✓ Produktet har ingen eier
 - ✓ Produktet er emballasje
 - ✓ Produktet er ødelagt eller skadet
 - ✓ Er noe av det du fant laget av lokale ressurser?

Tema: Miljø

Skolefruktordningen.

Utstyr: Skolen må ha skolefruktordning eller ha med seg frukt hver dag hjemmefra.

- Velg ut en helt vanlig skoleuke og lag en tabell som viser hva du har fått i skolefrukt denne uka.
- Prøv og finn ut hvor frukten/grønnsaken er produsert
- Undersøk om det produseres frukt, bær og grønnsaker i nærmiljøet
- Lag et års hjul og fyll hjulet med lokal frukt/bær/grønnsaker og marker i hvilken periode hjulet må fylles med frukt/grønnsaker/bær fra utlandet.

Hvilken sammenheng er det med bærekraftig utvikling og skogen i Norge

Christian Espegren

Skoleprogrammet. Forbrukermakt og bærekraft

- Tema: Et smartere miljøvalg. Fellesaktivitet
- Tema: Ditt Karbonfotavtrykk.
- Tema: Hvor langt har T-trøya de reist.

Et smartere miljøvalg, fra programmet Forbrukermakt og bærekraft

Bilder og gjenstander - fellesaktivitet

- Det finnes 30 bilder til denne oppgaven, som skildrer 15 temaer. Hvert tema har to bilder, der det ene er ansett som mer miljøvennlig enn det andre.
- Til oppgaven trenger man like mange bilder som det er elever i klassen. Hver elev velger et bilde, og den første oppgaven er å finne hvem som har tilsvarende bilde. De må altså se på hverandres bilder og finne ut hvilke bilder som hører sammen.
- Når alle elevene har samlet seg i par, er neste oppgave å finne ut hvilket av de to bildene som representerer et mer miljøvennlig valg. De må diskutere bildene og kunne begrunne sine valg.

Hvor langt har T-skjorta di reist

Oppgave: Velg fem tilfeldige klesplagg hjemme. Ta gjerne det du har på deg. Les på lappen inne i klesplagget og finn produksjonslandet. Finn ut hvilke av disse landene som er lengst unna og hvilke som er nærmest. Ta bilde av det klesplagget som er produsert lengst unna.

Gjør tilsvarende for fem tilfeldig valgte matvarer fra kjøleskapet eller matskapet.

	Produkt	Produksjonsland	Ranger fra nærmest til lengst unna
1			
2			
3			
4			
5			
1			
2			
3			
4			
5			

Skogens rolle i et bioøkonomisk samfunn

- Tema: Skog og olje
- Tema: Trærnes karbonbinding
- Tema: Energi i ved

Trærnes karbonbinding

Skog og Olje

Gjennomføring

Elevene skal samarbeide i grupper. Hver gruppe får utdelt to fotografier (se vedlegg), ett av skogbruk og ett av oljeutvinning. Kopier ett sett med stikkord til hver gruppe (se vedlegg). De skal klippes opp til seks lapper, og skal ligge fremme på kateteret.

Har vi mye av i Norge	Kan gi miljøutfordringer	Kan gi oss ulike produkter
Fornybar ressurs	CO ₂	Kan gi oss energi

La først elevene diskutere fritt:

Hva vet de om olje og oljeutvinning, og hva vet de om skog og skogbruk?

Etter hvert som de trenger stikkord for å kunne diskutere, kan én elev fra gruppa gå frem til kateteret og hente en lapp med et stikkord eleven mener er viktig. Gruppa diskuterer rundt dette temaet. Når de ikke har mer å ta opp rundt dette temaet, kan en ny elev hente en lapp.

Oppgaven avsluttes med en muntlig gjennomgang i fellesskap, der læreren fungerer som ordstyrer. Vedlegget «Fakta om skog» er ment som støtte for læreren.

Trærnes karbonbinding

Fotosyntesen

